

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קבו.

עין משפט נר מצוה

סג א מ"י פכ"ה מהל
טומאת מת הל"ז:

לעזי רש"י

בטי"ל חלק מהמשקוף
שבו הדלת חובטת.

שיטה מקובצת

א ר' יוסי אומר רואין את
הטומאה מכנגד השקוף:
ב ודקא אמרת על
האסקופה כולה טמא:
ג דפליג עליה דר' יוסי
ר"ש הוא: ד טהור
מטהר אלא דשמעיה
דקאמר ת"ק: ה וטעמא
משום דקטת ברישא:
ו משום דרופנו העליון
נ"ב נ"א כ"י משום
דרופנו ראשו מאהיל וכו':
ז השתא קס"ד דאדאין
בצוארו טפח קאי: ח אף
ברך כניסתה היא מוציאה
טמאתה. (נ"ב וה"נ תניא)
א"נ פעמים שהוא מקיא
וכן שוליו וכו' כן מצאתי
בס"י אהד:

ה"ג וטני עלה ורבי יוסי מטהר אהייא אי נימא אסיפא טמא קמא נמי
טהורי מטהר אלא דקאמר ת"ק הצית טמא אי משום דדרך טומאה
ללאה נו' ולא גרסינן אלא לאו ארישא. דהא צרישא צדישא תנן זה ורבי
יוסי מטהר: אי נימא אסיפא. וכדקתני הא ת"ק נמי מטהר: אלא.

א) אהלת פי"א מ"ו,
ב) ז"ל על האסקופה כולה
כו' רש"י, ג) נבס"א: אין
מפניו, ד) זה הוא דבור
כפני עצמו. מהר"ם, ה) ג"ו
הוא דבור כפני עצמו.
מהר"ם, ו) ז"ל אלא, רש"י,

אם יש בצוארו פותח טפח כו'. תימא אי זוארו של כלב חשיב דבר
שאין מקבל טומאה כי יש בצוארו פותח טפח מאי הוי נהי דרבי
מאיר אית ליה חוקקים להשלים מ"מ הא ממעט הצצר את האויר מטפח
ואינה יכולה טומאה לצא ואי חשיב דבר המקבל טומאה היכי קאמר ר'
יוסי ורואים את חלל הטומאה הא

אם אין בחללה טפח אינו מוציא ואמאי
והא אינו יכול לחוץ והרי הוא כפתוח
לצית ומיהו אפשר דמ"מ לבדי יוסי
הצית טהור דכיון שאין בחלל טפח אין
כאן אהל שימשוך טומאה לצית ופוסקת
הטומאה צחוץ אך קשה נהי דצצר
אפשר שאינו חוץ עלמות אמאי אין
חולאים וי"ל כיון דלית ליה לר"מ חוקקין
יש צהס אויר קצת דהעצמות אין
קוטמים כל הנקב אלא ממעטין
ומסתמא אין מצטלין וסופו להוסיא
משם לא חייבי כדפרישית פ' לא יתפור
(צ"ב 77 ע"ב): מאי לאו אמין
בצוארו פותח טפח. ורואין היינו
רואין את הטומאה אם היא כנגד
השקוף או לא: אמר רבא ה"ק ב',
לא הוה מצי למימר דאי בצוארו פותח
טפח קאי ולא צא לחוץ אלא דלא
חשיב לשקוף אהל ורואין אלא כלב
קאי דלא שייך למימר לשון רואין אהא
דהא מונח קמן אלא אטומאה שהיא
צפנים או אהל שייך לומר רואין:
אמין בתר ה"ק א"י. ור"מ דלא
דעי חלל טפח לטעמיה דלית

ותני עלה רבי יוסי מטהר אהייא אילימא
אסיפא ת"ק נמי טהורי קא מטהר אלא
דקאמר ת"ק טומאה בתוכה הבית טמא אי
משום דדרך טומאה לצאת ואי משום דטומאה
טמונה בוקעת וקא"ל רבי יוסי דקאמרת דרך
טומאה לצאת יכול הוא להוציאה לחצאין או
לשורפה במקומה ודקאמרת טומאה טמונה
בוקעת טומאה אינה בוקעת ורמי דר'
יוסי אדר' יוסי דתנן הכלב שאכל בשר מת
ומת הכלב ומוטל על האסקופה ר"מ אומר אם
יש בצוארו פותח טפח מביא את הטומאה
ואם לאו אינו מביא את הטומאה ר' יוסי אומר
רואין מכנגד השקוף ולפנים הבית טמא
מכנגד השקוף ולחוץ הבית טהור רבי אלעזר
אומר פיו לפנים הבית טהור פיו לחוץ הבית
טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו רבי
יהודה בן בתירא אומר בין כך ובין כך הבית
טמא מאי לאו אמין בצוארו פותח טפח קאי
רבי יוסי וש"מ טומאה טמונה בוקעת אמר
רבא רואין את חלל הטומאה קתני ורבי יוסי
בתרתי פליג וקא"ל לר' מאיר דקאמרת כי יש
בצוארו פותח טפח מביא את הטומאה אנן
בתר חללה אוליגין ודקא אמרת ט (הבית)
כולו טמא מכנגד השקוף ולפנים הבית טמא
מכנגד השקוף ולחוץ הבית טהור רב אחא
בריה דרבא מתני לה בהדיא רבי יוסי אומר
רואין את חלל הטומאה ומאן תנא דפליג
עליה רבי שמעון הוא דתניא ר"ש אומר
ש"ש

ליה צפ"ק דשבת (77 ע"ב): דחוקקין
להשלים גבי זרק וגז צחור כל שהוא
וגבי צפ"ק דערוצין (77 ע"ב): גבי כיפה
לא אמר חוקקין להשלים אלא כשיש
צרגליה ארבע ה"מ גבי מזוזה דכתיב
(דברים יב) וצבעריך ובעיני עשר חשוד
אכל בעלמא אפי' אין שם ד' חוקקין
ו"ע שם ו' ונראה דהך שמעמא מיירי
כשאין טפח מן השקוף ולחוץ וכשסוגרם
הדלת הוא כאהל צפני עצמו ואין אהל פתוח מטפח י"ו אלאור אמר
פיו לפנים הבית טהור לחוץ הצית טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו
ונראה דר' אלעזר לאו כלב דרבי יוסי קאי דר' יוסי כלב שיש בצוארו
חלל פותח טפח איירי ורבי אלעזר שאין בחלל פותח טפח מדקאמר פיו
לפנים הבית טהור ו' אלמא צתם כלבים איירי שאין צוארם פותח
טפח: מאן תנא דפליג עליה דרבי יוסי ר"ש הוא. פ"ה מאן תנא
דאמר לעיל נוגע בחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל חצי זית טהור
דלא מטערף אלמא תרי שמי נינהו דאהל לאו היינו נגיעה וקשה דהתם
אפי' רבי יוסי מודה בין לאצי בין לרבא דהא למעלה מטפח אהל
בהמשכה הוא ונראה לפרש דאמאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחשיב
לאהל נגיעה ר' יוסי מכלל דאיכא דפליג עליה וקאמר מאן הוי האי תנא:
ע"ס

הואיל ורחבו טפח: ואם לאו אין מביא את הטומאה. דכל שאין צו רחב
טפח אינו אהל כדמתן (אהלות פ"א מ"ו) טפח על טפח על רוס טפח מרובע
מביא את הטומאה: רבי יוסי אומר רואים את הטומאה. קס"ד דה"ק
צודקין בגופו את מקום הטומאה אם היה מן המשקוף ולפנים: הצית
טמא. השתא קס"ד ואלדאין צוארו טפח קאי דקאמר ר"מ הצית
טהור וקא"ל רבי יוסי אם הטומאה מן המשקוף ולפנים אפי' שאין
צוארו רוחב להיות הוא אהל הרי יש כאן אהל גדול שהצית מאהיל על
הטומאה וסתם חלל הגרון אין צו טפח והוא לא טומאה טמונה: מן
המשקוף ולחוץ הצית טהור. שהרי אין כאן לא צית מאהיל ולא אהל
טפח שיהא ממשיכה לחוץ הצית: פיו לפנים. ונקב זנבו לחוץ הצית
טהור אם טומאה מנחוץ ומשום המשכה לא מטמאין ליה שהרי אין
דרך מאכל ללאת דרך הפה אלא דרך השוליים נקב הריעי: פיו לחוץ.

ושוליו לפנים: הצית טמא. שהרי דרך פתח קטן הזה על כרחך היה סופה ללאת: בין כך ובין כך. פיו לפנים או פיו לחוץ בין טומאה מכנגד
המשקוף ולפנים בין שהוא לחוץ בין בצוארו טפח בין אין צוארו טפח וכולוהו פליג. פיו לפנים טמא וש"פ שאין סופה ללאת דרך כאן קס"ב
ואף צדק כניסתה היא מוציאה טומאה אי נמי פעמים שהיה מקיא וכן שוליו לפנים מפני שדרכה ללאת דרך זה: מאי לאו אמין בצוארו
טפח קאי רבי יוסי. ואמר דאם טומאה מן המשקוף ולפנים טמא וש"פ שאין כאן המשכה מטמא ליה משום שהצית מאהיל על טומאה
טמונה: אמר רבא. ר' יוסי לאו אמין בצוארו טפח קאי ולחומר דהתם אפי' טומאה צפנים הבית טהור דטומאה טמונה אינה בוקעת אלא
איש בצוארו פותח טפח קאי ולקולא דקאמר ר"מ אהל הצואר משום שהיה מאהיל על צית מאהיל ולא אהל
רבי יוסי רואין את חלל הטומאה חלל הצואר אם יש בחללו טפח ממשך ואם לאו אינו ממשך. והאי רואין את הטומאה לאו רואין את מקום
שכיבת הטומאה קאמר דאמקום שכיבתה לא חיישינן דלא שני לן אם צבית אם לחוץ לצית שאין טומאת הצית אלא משום המשכה אלא רואין את
חללה קאמר ודקמסיים בסיפא אם מכנגד המשקוף ולפנים כו' מילתא אחריתי היא: וצברתי פליג. וה"ק ליה לר"מ דקאמרת לענין המשכה אם
יש בצוארו כולו עם עובי דפנותיו רחב טפח ממשך אן חלל טפח צעין: ודקאמר על האסקופה כולה הצית טמא. וש"פ שאין פיו מן השקוף
ולפנים דקחצת כל האסקופה כלפנים והאסקופה רחבה ושקוף מחוץ צו שהדלת נוקף ושוקף צו כשסוגרין אותו ומההוא שקוף ולפנים הוי כלפנים:
שקוף. בטי"ל צבע"ז כמו שאנו עושין למפתן ולמשקוף העליון מקום שהדלת נוקף עליהן. ולשון שקיפה היא הכאה שנוקש דבר על חצירו כדמתרגמינן
חצורה (שמות כא) משקופי עלה נדף (ויקרא כו) טרפא דשקוף שדופות קדים (בראשית מה) שקיפן קידום חצובות צרוח: מאן תנא. דלעיל (77 ע"ב):
דהנוגע בחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל חצי זית דקתני טהור דלא מטערפי אלמא נגע והא לאו חד שמא הוא ופליג אדר' יוסי דקרי לאהל נוגע:

דלית הוא כאהל צפני עצמו ואין אהל פתוח מטפח י"ו אלאור אמר
פיו לפנים הבית טהור לחוץ הצית טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו
ונראה דר' אלעזר לאו כלב דרבי יוסי קאי דר' יוסי כלב שיש בצוארו
חלל פותח טפח איירי ורבי אלעזר שאין בחלל פותח טפח מדקאמר פיו
לפנים הבית טהור ו' אלמא צתם כלבים איירי שאין צוארם פותח
טפח: מאן תנא דפליג עליה דרבי יוסי ר"ש הוא. פ"ה מאן תנא
דאמר לעיל נוגע בחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל חצי זית טהור
דלא מטערף אלמא תרי שמי נינהו דאהל לאו היינו נגיעה וקשה דהתם
אפי' רבי יוסי מודה בין לאצי בין לרבא דהא למעלה מטפח אהל
בהמשכה הוא ונראה לפרש דאמאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחשיב
לאהל נגיעה ר' יוסי מכלל דאיכא דפליג עליה וקאמר מאן הוי האי תנא:
ע"ס